

Spis treści

Wykaz skrótów.	9
Wstęp.	13
1. Wprowadzenie do bezpieczeństwa narodowego.	17
1.1. Istota i określenie bezpieczeństwa	17
1.2. Wieloaspektowy charakter i stan bezpieczeństwa.	21
1.3. Relacje bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	25
2. Bezpieczeństwo jako dziedzina naukowa	31
2.1. Przedmiot badań bezpieczeństwa	31
2.2. Proces badań w zakresie bezpieczeństwa	33
2.3. Metodologia i metodyki badań w zakresie bezpieczeństwa	33
2.3.1. Metody – sposoby podejścia w badaniu bezpieczeństwa	35
2.3.2. Metody – sposoby działania w badaniu bezpieczeństwa	40
3. Bezpieczeństwo narodowe w teoriach stosunków międzynarodowych	46
3.1. Realizm	46
3.2. Liberalizm	51
3.3. Konstruktivism	55
3.4. Teoria cykli hegemonicznych	56
3.5. Teoria równowagi sił i jej modele	58
3.6. Teoria racjonalnego wyboru	61
3.7. Behawiorystyczne poglądy na przyczyny wojen	62
4. Uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	64
4.1. Uwarunkowania geopolityczne.	64
4.2. Uwarunkowania ideologiczno-polityczne.	70
4.3. Uwarunkowania ekonomiczno-gospodarcze.	73
4.4. Uwarunkowania prawno-instytucjonalne	75
4.5. Uwarunkowania militarne	77
4.6. Uwarunkowania społeczne	79
4.7. Uwarunkowania informacyjne	80
4.8. Uwarunkowania ekologiczne	81
4.9. Inne uwarunkowania	82

5. Kryteria bezpieczeństwa narodowego	85
5.1. Siła	85
5.2. Wielkość przestrzeni	92
5.3. Wiarygodność	94
5.4. Dostęp do najnowszych technologii	95
5.5. Porządek międzynarodowy	96
5.6. Stopień bezpieczeństwa kooperatywnego	98
5.7. Skuteczność	98
5.8. Stopień demokratyzacji bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego	99
6. Globalizacja a bezpieczeństwo narodowe	101
6.1. Powstanie i koncepcje globalizacji	102
6.2. Główne wymiary i konsekwencje globalizacji	105
6.3. Bezpieczeństwo narodowe a wyzwania globalizacji	107
7. Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	111
7.1. Identyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	111
7.2. Charakterystyka zagrożeń bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	114
7.2.1. Zagrożenia geopolityczne	114
7.2.2. Zagrożenia polityczne	114
7.2.3. Zagrożenia globalizacyjne	115
7.2.4. Zagrożenia militarne	116
7.2.5. Zagrożenia ekonomiczne	117
7.2.6. Zagrożenia społeczne	118
7.2.7. Zagrożenia ekologiczne	119
7.2.8. Zagrożenia terrorystyczne	121
7.2.9. Zagrożenia informacyjne i teleinformatyczne, cyberterroryzm	123
8. Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	129
8.1. Zagrożenia geopolityczne	131
8.2. Zagrożenia ekonomiczne i gospodarcze	133
8.3. Zagrożenia energetyczne	135
8.4. Zagrożenia naturalne, ekologiczne i biologiczne	138
8.5. Zagrożenia systemów teleinformatycznych i cyberterroryzm	139
8.6. Zagrożenia komunikacyjne	142
8.7. Transnarodowa przestępczość zorganizowana	144
8.8. Terroryzm	144
8.9. Zagrożenia społeczne i demograficzne	145
8.10. Inne zagrożenia	146
8.10.1. Zagrożenia chemiczne	147
8.10.2. Zagrożenia radiacyjne	147
8.10.3. Zagrożenia pożarowe	149
8.10.4. Zagrożenia urządzeń technicznych	149
8.11. Systemy monitorowania zagrożeń Rzeczypospolitej Polskiej	150
9. Bezpieczeństwo militarne Rzeczypospolitej Polskiej	152
9.1. Określenie i wartości bezpieczeństwa militarnego Rzeczypospolitej Polskiej	152
9.2. Organizacja bezpieczeństwa militarnego Rzeczypospolitej Polskiej	156
9.3. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	160
9.4. Organizacje międzynarodowe i sojusze militarne Rzeczypospolitej Polskiej	164
9.5. Bezpieczeństwo militarne a potencjał gospodarczo-finansowy Rzeczypospolitej Polskiej	166

10. Polityka, doktryny i strategie bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	169
10.1. Podstawowe określenia	169
10.2. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej	176
10.3. Polityczno-Strategiczna Doktryna Obronna Rzeczypospolitej Polskiej ...	185
10.4. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030	186
10.5. Strategia Rozwoju Kraju 2020	190
10.6. Strategie rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej	194
10.6.1. Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	194
10.6.2. Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska”	199
10.6.3. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	201
10.6.4. Strategia Rozwoju Transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)	204
10.6.5. Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 roku	205
10.6.6. Strategia Sprawne Państwo 2020	207
10.6.7. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	209
10.6.8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	210
10.6.9. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012–2020	213
10.7. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	215
Zakończenie	220
Literatura	222
Załączniki	227
Skorowidz	235
 Spis tabel	
Tabela 5.1. Charakterystyka podstawowych czynników matrycy strategicznej	90
Tabela 5.2. Wartościowanie wskaźników w obrębie różnych grup państw	91
Tabela 5.3. Porównanie wskaźników USA ze wskaźnikami Rosji – matryca strategiczna	92
 Spis rysunków	
Rys. 5.1. Porównanie wskaźników USA ze wskaźnikami Rosji – matryca strategiczna	92
Rys. 10.1. Układ dokumentów strategicznych rozwoju kraju	175
Rys. 10.2. Miejsce Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP w systemie strategii Rzeczypospolitej Polskiej	178
Rys. 10.3. Związek Strategii Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 z innymi zintegrowanymi strategiami rozwoju	195